

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Domov mládeže

Zeyerova 33, 460 38 Liberec

Identifikátor: 600 029 115

Zřizovatel: MŠMT ČR

Školský úřad Liberec, Masarykova 18

Termín konání komplexní inspekce: 14. - 16. března 2000

Čj.	084 202/00-4007
Signatura	kh4lt201

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Domov mládeže (dále DM) tvoří rozlehlý areál v klidném prostředí nedaleko centra města. Je umístěn ve dvou historických budovách z přelomu století obklopených udržovaným sadem s řadou sportovišť. Budovy byly stavěny jako sociální zařízení. Rozhodnutím MŠMT čj. 10 524/99-21 má stanovenou kapacitu 412 lůžek ve 101 ložnicích, z nichž dle Výkazu o DM Škol V 19-01 je čtyř až šestilůžkových 89, jedna ložnice je osmilůžková a 11 má tři lůžka. DM je koedukovaný, jsou v něm ubytováni žáci z 21 škol. Svým vybavením je zařazen do II. kategorie dle vyhlášky č. 64/1992 Sb., o domovech mládeže, ve znění pozdějších úprav (dále jen vyhláška), finanční úhrada za ubytování je stanovena na 560 Kč měsíčně, což je hranice druhé třetiny stanoveného rozpětí pro tuto kategorii. DM v souladu s § 22, odst. 1, zákona č. 78/1976 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů, zajišťuje celodenní stravování žáků, odebrání stravy je povinné.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovný program

Výchovná činnost DM se řídí celoročním plánem (viz oddíl Plánování), který stanovuje priority a hlavní zásady výchovného působení. Cílem vedení DM je vytvoření optimálních materiálních podmínek pro plnění studijních povinností ubytovaných žáků.

Součástí výchovného působení je pestrá nabídka zájmových činností, které mají formu klubové činnosti. Nazývají se kroužky, ale nejsou to pevné organizační útvary v běžném smyslu slova. Je nabízeno zájmové vzdělávání v kroužcích německého jazyka, německé konverzace, francouzského jazyka, španělského jazyka, italštiny, ruštiny – všechny kroužky jsou dle vyspělosti zájemců rozděleny pro začátečníky a pro pokročilé. Zájmová výuka jazyků je v DM nabízena zdarma v rámci výchovně vzdělávacího působení vychovatelů. V oblasti estetické výchovy nabízí DM tzv. kroužek výtvarný, keramický, dřevomodelářský, batikování a dalších ručních prací, hudební klub. Ve sportovní oblasti je nabízeno kondiční cvičení, odbíjená, sálová kopaná, florbal a cvičení v posilovně. Dále DM nabízí řadu besed a přednášek přímo či nepřímo řízených vychovateli.

Nabídka volnočasových aktivit je pestrá a odpovídá zájmům žáků. Jednotlivé aktivity jsou pravidelně zveřejňovány a nabízeny v týdenním plánu. Rozsah je umožněn především vysokým stavem vychovatelů, využitím jejich odbornosti a osobního zaměření. Zájem o nabízenou činnost v DM je spontánní, účast je částečně ovlivněna regulováním volných vycházek bez konkrétního určení.

Vlastní nabídka DM je doplňována informacemi o dalších programech mimo DM, které žáci využívají na základě osobního zájmu individuálně či organizovaně po udělení vycházky. Aktuálně byla uzavřena dohoda s internetovou kavárnou, kterou mohou žáci využívat na základě průkazů se slevou, zájem převyšuje omezené možnosti.

Při řešení sociálně patologických jevů (menší sociální adaptabilita, drobné krádeže, výskyt drog) spolupracuje DM s K centrem Liberec, Policií ČR a Pedagogicko psychologickou poradnou. Na řešení problémů jednotlivých žáků se více podílejí jejich třídní učitelé, než výchovní poradci škol.

Výchovný program DM je velmi dobrý.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti

Personální podmínky Výchovně vzdělávací činnost ve 13 výchovných skupinách zajišťuje 13 vychovatelů, ředitelka a její zástupkyně. Všichni vychovatelé kromě jednoho splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků. Třetina pedagogů má vysokoškolské vzdělání, ostatní kvalifikovaní jsou středoškoláci. Při přirozené výměně pedagogického sboru se nedaří obnovovat optimální věkovou strukturu, pedagogický sbor má vysoký věkový průměr a stárne. Při nabídce zájmových činností a zájmového vzdělávání je v plné míře využívána pedagogická aprobace, vychovatelská specializace a osobní zaměření vychovatelů (sport, výtvarnictví, hudba, literatura, zeměpisné znalosti, cizí jazyky...). Každý z vychovatelů garantuje určené zájmové činnosti. Základní organizace provozu a zabezpečení výchovně vzdělávací činnosti odpovídá potřebám DM a vytčené koncepci. Vzdělanostní a osobnostní předpoklady vychovatelů v základních rysech odpovídají širokým potřebám pestré struktury studijních profilů ubytovaných žáků.

Ložnice jsou převážně 3 - 4 lůžkové, v několika pokojích je i více lůžek. Pokoje jsou stísněné. Pro nedostatek prostoru v nich nejsou úložné prostory pro lůžkoviny, počtu lůžek neodpovídá i příslušný počet šatních skříní. Vybavení je starší, díky pečlivé údržbě je však zachovalé. Individuální výzdoba pokojů je umožněna v rámci stanovených pravidel (forma, způsob umístění, obsah), je patrný vliv vychovatelů na jednotlivých skupinách. Pro skupinové aktivity i individuální studium je dostatek vhodných prostor (studovny, společenské místnosti, písárna). Žáci mají umožněno používání vlastních elektrospotřebičů (fény, kulmy, radiopřijímače, PC a pod.) na základě písemné dohody, která je založena v osobních spisech.

Chodby v obou budovách jsou velmi prostorné, světlé, vyzdobené květinami a výtvarnými pracemi žáků a vychovatele. Nejsou vybaveny a využity pro další činnosti, např. pro relaxaci, samostudium, odpočinek, pohybové aktivity a pod.. V obou budovách je samostatný pokoj jako izolace. V přízemí jsou místnosti se skříňkami na obuv originálně upravené a vyzdobené.

Kuchyňka je pouze v dívčí budově, na chlapecké budově je kuchyňský kout na chodbě v přízemí. Kuchyňky nemají vlastní zveřejněný provozní řád. V každé budově je jedna mikrovlnná trouba. Každá skupina má přidělenou jednu varnou konvici, která je umístěna na chodbě a je v péči žáků určené ložnice. Pro hygienické ukládání vlastních potravin nejsou žákům ve vnitřním řádu stanovena pravidla, provoz lednic není funkční (vypínání pravidelně již ve čtvrtek, nejsou zabezpečeny proti ztrátám). V obou budovách jsou nápojové automaty, nápoje jsou také celodenně k dispozici zdarma ve školní jídelně.

Pro zájmové aktivity je k dispozici posilovna, malá tělocvična se zrcadlovou stěnou, stolní tenis, nově upravený klub KOMAT v suterénu, hudební zkušebna s vybavením, fotokomora, keramická dílna s pecí a hrnčířským kruhem, písárna s mechanickými i elektrickými psacími stroji. Odborné pracovny mají vlastní provozní řády. PC pro žáky je k dispozici v kanceláři zástupkyně ředitelky a je užíván dle rozpisu. Žáci si zde mohou také kopírovat studijní materiály. Mimo areál DM je pravidelně dvakrát v týdnu využívána tělocvična SPŠSt a městský plavecký stadion. Na skupinách je TV s videem, které má centrální rozvod pro obě budovy.

V dívčí budově jsou umístěny kanceláře vedení DM a administrativních pracovníků. Kanceláře jsou vybaveny odpovídající technikou (PC, tiskárny, kopírka), včetně internetové pošty. Součástí budovy je bytová jednotka, kde bydlí rodina bývalého domovníka, která je v soudní výpovědi. Tento fakt komplikuje provoz DM. V suterénu je trakt provozních zaměstnanců (dostatečné zázemí pro uklízečky, dílny pro údržbu, prádelna, skladové prostory) a prostory pro školní stravování (kuchyně, jídelny, sklady, zázemí pro kuchařky). Aktuálně je zde zřizována i návštěvní místnost. Jídelna je zbudována z chodby a čtyř přilehlých místností, má samostatný vchod. Vybavení je na solidní úrovni, bylo provedeno

nové obložení stěn. Je věnována pozornost kultuře stolování, na stolech jsou textilní ubrusy, jídelny jsou vyzdobené. Žáci používají vlastní příbory. Řád školní jídelny je zpracován, jídelní lístek je vyvěšován.

Lékárničky jsou uloženy v obou budovách u hlavních služeb, jsou vybaveny základními léky a prostředky pro první předlékařskou dočasnou pomoc. Expirace léků je sledována.

Dochází k zlepšování materiálně technických podmínek DM. V celém areálu byla rekonstruována elektroinstalace, což umožnilo instalování lokálního osvětlení u všech lůžek. V chlapecké budově je před dokončením rekonstrukce a vybudování nových sociálních zařízení na všech podlažích, sprchy jsou opatřeny dávkovačem. V suterénu byl v uvolněných prostorách po změně topného média zřízen již zmíněný klub KOMAT, který slouží i jako návštěvní místnost. Interiér je nápaditě a účelně zařízen včetně nápojového automatu. Probíhají zde klubové akce, poslech hudby, diskotéky. Velmi vkusně byla upravena i vstupní chodba (sedací kouty, podhledy, barevné ladění). Bylo zřízeno nové sociální zařízení. Vedení DM se snaží o využívání i netradičních prostorů pro výchovně vzdělávací činnost.

Knihovna je umístěna v samostatné místnosti, je dostatečně prostorná a přehledně uspořádaná. Knižní fond je promyšleně a kvalitně doplňován, nechybí slovníky a encyklopedická literatura. Ročně je vyčleněno na doplnění knihovny cca 6 000 Kč. V době inspekce je evidováno 1768 svazků beletrie, 119 svazků slovníkové a encyklopedické literatury a 214 svazků poezie. Knihy jsou řádně evidovány. Obsahová revize knihovny byla provedena v roce 1993 při spojování knihoven z obou budov. Knihovna je dle rozpisu otevřena třikrát v týdnu, studenti se často na vychovatelku obrací s požadavky i mimo stanovenou výpůjční dobu a je jim vyhověno. Jeden výtisk regionálních novin Liberecký den je zájemcům k dispozici u hlavní služby. Mladá fronta Dnes je odebírána pro každou skupinu, je uložena u vychovatelů.

Vychovatelé mají u přidělených skupin samostatné vychovatelny s odpovídajícím vybavením. U vchodu obou budov jsou kanceláře pro "hlavní službu", kde je celodenní provoz zajištěn vychovateli a pomocnými vychovateli. Slouží jako informační a komunikační centrum (nástenka s plány, rozpisem služeb, přehledem ubytovaných a zdravotně oslabených žáků, "hlavní kniha" s aktuálními provozními informacemi, rezervní klíče, zásuvky jednotlivých skupin a pod.). Jsou vybaveny telefonem, rozhlasovou ústřednou, mikrovlnnou troubou pro ohřev jídla žákům. V obou budovách jsou vchodové služby žáků, které zajišťují kontrolu příchozích, vedou knihu vycházek a zajišťují informovanost v DM při studijním klidu (telefony). Služba je na daný časový úsek zajišťována stanovenou výchovnou skupinou jako povinnost.

V celém areálu byl v době inspekce pořádek a čistota. Úklid společných prostor je zabezpečen provozními pracovníky, úklid ložnic provádějí žáci. Aktuálně probíhalo postupné malování chlapecké budovy, hrubý úklid prováděli provozní zaměstnanci, na dokončení se podíleli žáci (včetně praní a věšení záclon).

Na noc je ve 22 hod. vypínán zásuvkový okruh v obou budovách podle skupin, pro studenty VOŠ ve 23 hod. Z ankety vyplynulo, že někteří vychovatelé vypínají okruh i dříve, žáci mají k tomuto postupu značné výhrady. Na noc je zapínáno noční osvětlení chodeb, pro případ výpadku proudu se zapnou náhradní zdroje nouzového osvětlení.

Rozlehlý areál DM (4 ha) má parkovou úpravu se vzrostlou udržovanou zelení (stromy, okrasné keře, živé ploty) včetně ovocného sadu. Velké travnaté plochy jsou při příznivém počasí využívány k relaxaci žáků. Areál je vhodně vybaven pro zájmové a rekreační činnosti (fotbalové a volejbalové hřiště, cvičná tenisová stěna, dva tenisové kurty s asfaltovým povrchem - využití i pro košíkovou a nohejbal, betonový stůl na stolní tenis, ohniště a odpočinkové kouty s lavičkami). Součástí je parkoviště a veřejný telefonní automat.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti umožňují plnění poslání DM a jsou na velmi dobré úrovni.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti

Organizace výchovně-vzdělávací činnosti DM je zaměřena především na studijní výsledky ubytovaných žáků, jak je stanoveno v koncepci DM. Ke studiu jsou vytvářeny optimální materiální (vhodné prostory) i režimové (stanovený studijní klid) podmínky. Prospěch je velmi pečlivě sledován, při selhávání jsou činěna opatření (pomoc vychovatele, spolužáka, omezení osobního volna, určená další studijní doba v odpoledních hodinách pro neprospívající i pro žáky prvních ročníků, pohovor s vedením DM na tzv. výchovné komisi, informování rodičů). Spolupráce se školami je na standardní úrovni. Při neprospěchu jsou přijímána opatření, která převážně vnějšími zásahy směřují ke zlepšení. Stávající systém se snaží o vytváření studijních návyků žáků.

V průběhu inspekce byla sledována činnost zájmových aktivit (zájmová výuka španělštiny, němčiny pro začátečníky i pokročilé, florbal, beseda s promítáním diapozitivů o Benátkách, výtvarné činnosti, šití, keramika). Na všechny činnosti byli vychovatelé velmi dobře připraveni, vhodně byla využita i jejich další odbornost (aprobace pro jazyky, TV, průvodcovská činnost).

Zájmové činnosti jsou realizovány převážně formou klubové činnosti. Pro spontánní aktivity je dostatečný prostor. Účast žáků na zájmových aktivitách i zájmovém vzdělávání vychází z jejich vlastního zájmu. Nabídky činnosti jsou zveřejňovány v týdenním programu, který je vyvěšen ve všech výchovných skupinách. Při činnostech je přátelská atmosféra, komunikace se žáky je neformální, při sportovních aktivitách autorita vychovatele vychází z přirozeného respektu a vzájemné důvěry. Výsledky ve výuce jazyků, kulturních i sportovních činnostech ukazují na systematickou dlouhodobou činnost.

Inspekce sledovala individuální výuku němčiny a španělštiny. Vychovatelky i studentky byly na hodinu připraveny, společná práce byla efektivní a systémová. Doučování i vyučování němčiny je realizováno odpovídající formou. Studentky docházejí pravidelně i na individuální výuku, doplňující a rozšiřující jazykovou výuku ve škole. O probíraném učivu si vychovatelka vede interní záznamy. Další studenti přichází nepravidelně s konkrétními problémy v závislosti na školním vyučování. Na individuální doučování českého jazyka pravidelně docházejí dvě studentky původem z Ukrajiny. Další studenti se přicházejí poradit o konkrétních problémech.

Výtvarné činnosti jsou nabízeny pravidelně dvakrát týdně, odborně je vede vychovatel s aprobací VV. V tomto školním roce dochází obvykle 14 chlapců i dívek. Činnost má převážně ráz relaxační, s cílem uvolnit se, rozvíjet tvořivé schopnosti i získat dovednosti ve zvolené výtvarné technice. U žáků střední výtvarné školy má i formu přípravy na výuku pod odborným vedením. Jsou využívány různé techniky, materiálu je dostatek. Každý rok je vyhlašována pro žáky výtvarná soutěž, práce jsou vhodně využity ve výzdobě DM. Při sledování činností byla velmi příjemná, tvůrčí atmosféra, vztahy mezi žáky a vychovatelem jsou partnerské. Sezónně probíhá i soutěž ve stavbách ze sněhu (letos sfinga, WC, budova DM), v době inspekce bylo vytvořeno sousoší Adam a Eva. Na základě fotodokumentace jsou práce na jaře vyhodnoceny.

Zájemci o práci s keramikou se scházejí jednou týdně. Zájem je kolísavý, vrcholí okolo vánoc, pak je dílna v provozu i několikrát v týdnu. Pro práci s keramikou je k dispozici keramická dílna, vybavená pracovními stoly, hrnčířským kruhem i vypalovací pecí. Glazury a potřebné pomůcky jsou uloženy a uzamčeny ve skříních. Na úhradu materiálu a energie je vybírán finanční příspěvek.

Šití je nabízeno první rok, jedenkrát týdně jednu hodinu. Konkrétní náplň vychází ze zájmu

účastníků a dohody s nimi. Zájem je i o jiné ruční práce (pletení). Zájemci o šití se scházejí ve studovně, kde je dostatek pracovního místa, funkční šicí stroj i kvalitní osvětlení.

Dále byly monitorovány vlastní aktivity žáků v DM (kondiční cvičení v kapli, hudba na přání v klubu KOMET), které si žáci organizují a zajišťují sami. Žákům je umožňována účast na pravidelných organizovaných aktivitách mimo DM: umělecké (výtvarné, dramatické, zpěv, tanec), sportovní (fotbal, hokej, volejbal, atletika, bojové sporty) a jiné (jazyky, ČSČK, Junák, internet). Povolení vydává vedení DM a je zaznamenáno v průkazu žáka.

Výpůjční doba knihovny je využívána, požadavky žáků týkající se doporučené četby, informací potřebných ke zpracování odborných referátů i zájmové četby dovedla vychovatelka fundovaně uspokojit. Dobře se orientuje v požadavcích škol i v knižním fondu, dokáže žákům poradit a případně nabídnout jiný titul nebo autora. Navazuje neformální debaty o přečteném.

Beseda o Benátkách byla zajímavá, s využitím map i bohatého obrazového materiálu, vychovatelka využila svých bohatých zkušeností z průvodcovské činnosti.

Na základě výhodně uzavřené smlouvy mohou žáci navštěvovat nekuřáckou a nealkoholickou internetovou kavárnu, užívají zlevněné průkazky. Vzhledem k velkému zájmu žáků probíhá jednání o rozšíření nabídky.

Organizace a průběh sledovaných činností byl na vynikající a velmi dobré úrovni.

Motivace a hodnocení

Hodnocení ubytovaných žáků je zaměřeno převážně na dodržování vnitřního řádu, kontrolu úklidu a prospěch. V písemných sděleních rodičům převládají negativní zjištění a zprávy o udělených restriktivních výchovných opatřeních, pochvaly jsou v písemné podobě užívány minimálně (včetně zápisů v osobních spisech). Pozitivní motivační hodnocení není systémově vyžadováno a podporováno, důraz je kladen na řád, pořádek a prospěch. Pochvaly žákům se udělují za úklid a plošně za dosažený pololetní známkový průměr, není zohledňováno individuální úsilí, náročnost studijního oboru apod. Pochvaly nejsou užívány k posílení sociálních vazeb mezi žáky v DM.

Dle platného vnitřního řádu užívá DM řadu opatření k posílení kázně, citovaná opatření jsou v souladu s § 11 vyhlášky o domovech mládeže. Nad rámec vnitřního řádu je běžně užíváno a do dokumentace zaznamenáváno “omezení osobního volna” a další povinná studijní doba neuvedená ve rejstříku výchovných opatření uvedených ve vnitřním řádu DM. Umožnění dalších vycházek nad stanovený rámec režimu dne a týdne je vázán i na vykonání dalších povinností (vrátnicová služba, brigády, hodnocení úklidu), což je forma skrytého výchovného opatření. Písemná sdělení rodičům o chování, prospěchu a výchovných opatřeních jsou zapisována do odjezdových knížek, ve kterých jsou značkou označeni i žáci se studijními problémy.

Denně je prováděno hodnocení úklidu pokojů na interním tiskopise DM, kde jsou nedostatky slovně vyjádřeny. Vedení DM převádí slovní hodnocení do bodové tabulky “Hodnocení úklidu za měsíc ...”, kritéria převodu slovního hodnocení do bodů nejsou zveřejněna. Výchovný a motivační charakter takového hodnocení je sporný. Každý vychovatel provádí vlastní vyhodnocení své skupiny, při přetrvávajících problémech jsou uplatňována výchovná opatření. Na hodnocení pořádku se žakovská samospráva nepodílí. Nejlepší pokoje jsou odměněny (pochvala, věcný dar). Stejný způsob hodnocení je prováděn u všech žáků (včetně plnoletých). Hlediska pro kontrolu denního a generálního úklidu jsou vyvěšena na nástěnkách některých výchovných skupin.

Systém hodnocení preferovaný vedením DM sleduje především prospěch a úklid, další motivace a kladné motivující hodnocení jsou odvislé od způsobu výchovného působení

jednotlivých vychovatelů.

Nabídka i kvalita volnočasových aktivit, odbornost a osobní zaujetí vychovatelů při jejich vedení motivuje žáky k žádoucímu způsobu využívání volného času. Bezprostřední pochvala a povzbuzení vychovatele závisí na jeho individuálním uvážení a je dalším motivačním prvkem.

Ve všech sledovaných zájmových aktivitách vychovatelé vytvářeli příležitosti ke vzájemným rozhovorům se studenty, pozitivně hodnotili jejich úsilí, zaujetí i výsledky činnosti.

Motivace žáků k využívání nabídky zájmových aktivit je na velmi dobré úrovni, Systém hodnocení pořádku bez jednotně dodržovaných a obecně známých pravidel i plošné hodnocení známkového průměru ubytovaných žáků nemá odpovídající motivační charakter.

Motivace a hodnocení je ještě vyhovující, má citelně slabá místa a výrazné nedostatky.

Interakce a komunikace

Komunikace mezi některými vychovateli a žáky je přirozená a bezprostřední, závisí na osobnosti jednotlivých vychovatelů a stylu jejich výchovné práce.

V rámci komplexní inspekce se uskutečnila anketa, při které se mohli žáci vyjádřit k těmto otázkám: Kvalita ubytování, stravování, vybavení, sociální vazby, nabídka činností, informovanost o činnosti DM atd.

Pozitivně je žáky hodnocena především nabídka a informovanost o zájmových aktivitách a podmínky ke studiu. Vysoké procento anketních lístků bylo doplněno dalšími připomínkami, které se převážně týkaly vypínání zásuvkového okruhu na noc, režimu dne, atmosféry v DM, chování a vystupování několika vychovatelů, stravování a brigádnické činnosti jako podmínce pro ubytování na další školní rok. Pozitivně bylo hodnoceno působení některých vychovatelů jako vedoucích zájmových činností.

V DM je ustavena žákovská samospráva, v anketě a při osobních rozhovorech se žáky byl vysloven opakovaně názor o její nefunkčnosti především z důvodů neochoty k jednání o případných změnách na základě připomínek žáků a opakovanému zdůvodňování zaběhnutého stavu. Ve vnitřním řádu DM v oddíle Práva ubytovaných žáků je sice uvedeno, že mohou podávat připomínky ke všem otázkám života v DM ředitelce, vychovateli, samosprávě, avšak většina opakovaných připomínek je paušálně vedením zamítána bez náležitého zdůvodnění. Umožnění spoluúčasti ubytovaných žáků na organizaci života i na programu DM a vytvoření komunikativního prostředí s dostatečným prostorem pro zpětnou vazbu je v koncepci DM obsaženo, chybí však metody a prostředky k jeho realizování. Vedením DM není programově a systémově vyžadováno a kontrolováno, jak vychovatelé důsledně postupují dle zásad pedagogiky volného času. V komunikaci vedení DM s žáky nejsou důsledně akceptovány současné trendy výchovy mimo vyučování a to jak užívaným pojmoslovím, tak i způsobem jednání:

- Nadále jsou vyžadovány a sledovány *brigády* - není respektováno ustanovení § 23 školského zákona že “společensky prospěšná práce žáků středních škol je dobrovolná” a nelze ji nařizovat. Ve vnitřním řádu pro žáky VOŠ, je tato povinnost určena, ale i v denících výchovných skupin jsou plánovány brigády např. v kuchyni.
- Obdobně v některých interních dokumentech se nadále pro žáky VOŠ užívá “pomaturitní studium”.
- Se členy žákovské samosprávy se nejedná jako s dobrovolnými účastníky.
- Dle zápisů z jednání samosprávy nejsou připomínky a výhrady k činnosti DM vždy náležitě zdůvodňovány, např. nebyly věcně zdůvodněny obecně právními normami

opakované připomínky k vypínání zásuvkového okruhu, pro iniciativní návrhy žáků v samosprávě není (dle zápisů) vytvořen dostatečný prostor.

- Ukončení pobytu vyloučením nebylo prokazatelně projednáno se žákovskou samosprávou, jak ukládá odst. 4, § 11 citované vyhlášky o DM.
- Jsou užívána výchovná opatření, která nejsou v souladu s vyhláškou o DM.
- Negativně na žáky také působí, že někteří vychovatelé před vstupem do ložnic důsledně neklepají.

Na nedostatky v komunikaci se žáky a užívání nátlakových metod při zajišťování zcela legislativně nezdůvodněných "brigád" upozorňovaly inspekční zprávy převzaté vedením DM 3. 1. 1995 a 15. 5. 1996. Nedostatky v komunikaci a nerespektování právních norem znevažují obětavé úsilí při vytváření odpovídajících materiálních podmínek celého kolektivu DM.

Problémem v očích žáků je stravování v DM, které si DM stanovil jako podmínku ubytování - což neodporuje zákonu č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních v platném znění a vyhl. č. 87/1992 Sb., o domovech mládeže ve znění pozdějších úprav. Vedení jídelny nabízí alternativní jídelniček, ve spolupráci se stravovací komisí zařazuje jídla dle požadavků žáků. Strava a provoz jídelny byly shledány bez závad (viz příloha č. 2). Přesto jsou ke stravě výhrady, které pramení jednak z povinnosti se stravovat, což přináší některým žákům problémy vzhledem k organizaci odpolední a večerní výuky, nedaří se ovlivnit předchozí stravovací návyky žáků. Obdobné problémy jsou na většině DM s povinným odebíráním stravy. Problém násobí nepružné objednávání a odhlašování stravy.

Aktuální informovanosti žáků slouží nástěnky ve vstupním prostoru o akcích DM, programech a nabídce akcí městských kulturních a sportovních zařízení a na chodbách u skupin (plán činnosti, pravidelné aktivity, přehled prospěchu, hodnocení úklidu, služby atd.).

Jednání a vystupování vychovatelů je kultivované a přátelské. Pozorované chování žáků bylo bezprostřední, odpovídalo společenským konvencím. Z rozhovorů vedených při zájmových aktivitách vyplývala dobrá znalost žáků, jejich zážitků a problémů i vzájemná důvěra.

Interakce a komunikace se žáky je v DM rozdílná u jednotlivých pracovníků. Komunikativní prostředí je na velmi dobré úrovni ve většině výchovných skupin. Ve vztazích mezi žáky a vedením jsou citelná slabá místa daná realizovaným pojetím komunikace a výchovných opatření.

Hodnocení: ještě vyhovující.

Celkové hodnocení výchovně vzdělávací činnosti domova mládeže: velmi dobré.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

DM pracuje podle zpracovaného celoročního plánu, který určuje výchovné působení v následujících oblastech: Rozvoj osobnosti, Posílení soudržnosti společnosti, Podpora demokracie a občanské společnosti, Výchova k partnerství, Výchova ke spolupráci

a partnerství v evropské a globalizující společnosti, Zvýšení lidských zdrojů jako podmínky pro zvyšování zaměstnanosti, Program preventivně výchovné činnosti v oblasti sociální prevence a prevence kriminality. Tento plán je spíše deklarativní. Paralelně je z podkladů vychovatelů sestaven celoroční plán konkrétních výchovných a vzdělávacích akcí i dalších aktivit DM. Na měsíčních pedagogických poradách jsou určeny úkoly pro měsíční plány výchovných skupin: *Vzdělávání a rozvoj osobnosti, Sport, Kultura, Veřejně prospěšná činnost, Organizace*. Tyto činnosti se měsíčně zpravidla opakují. Dále je zpracováván Plán práce DM na příslušný týden, který zahrnuje konkrétní nabídku zájmových i vzdělávacích činností pro všechny ubytované žáky v DM. Týdenní plány mají informační i motivující účinek. Realizace plánovaných aktivit je kontrolována a interně hodnocena.

Plánování v DM s výhradou k částečné formálnosti měsíčních plánů ve výchovných skupinách je funkční. Při naplňování stanoveného plánu konkrétními aktivitami je využívána specializace a osobní zaměření jednotlivých vychovatelů. Vytčená koncepce je reálná, vychází z výchovných potřeb, možností DM a z analýzy předchozí činnosti. Zhodnocení činnosti je zahrnuté ve výroční zprávě DM. Výchově vzdělávací koncepce DM je přijata jeho výchovnými partnery.

Pro prevenci sociálně patologických jevů, zejména vlivu návykových látek a ostatních drog, si provedl DM vlastní interní šetření, které po vyhodnocení slouží pro další plánované činnosti v této oblasti.

Plánování je hodnoceno jako vynikající.

Organizování

V době inspekce bylo v DM ubytováno celkem 398 žáků (135 chlapců a 263 dívek) ve věkovém rozpětí 13 - 24 let, při čemž je 192 ubytovaných žáků stařších 18 let. Žáci jsou rozděleni do 13 výchovných skupin, průměrný počet žáků ve výchovné skupině je přes 30. Skupiny jsou sestavovány dle pohlaví, věku a jsou brány ohledy i na osobní kontakty žáků. Výchovné skupiny jsou členěny dle ložnic. Žáci VOŠ jsou dle možností zařazeni do samostatných výchovných skupin, mají upravený denní režim - prodloužené vycházky v pondělí až čtvrtek do 23 hodin, pátek - sobota do 24 hodin, avšak obsah výchovné práce ani velikost skupin se od ostatních neliší. Koncepce činnosti s žáky VOŠ a ostatními žáky staršími 18 let neodpovídá jejich věku.

Rozpis služeb vychovatelů i pracovníků vedení odpovídá potřebám výchovné činnosti DM. Kromě dopoledních služeb zajišťujících výchovu a servis pro žáky s pozdějším začátkem vyučování, je nástup pro vychovatele standardně stanoven na 16. hodinu s ukončením činnosti ve 22 hodin, tj. dobou večerky. Noční služby jsou zajištěny nočními pohotovostmi vychovatelů. Tzv. pomocné vychovatelky mají službu od 14,30 do 20 hodin. Od 17 hodin je jejich služba zdvojoována žáky tzv. vrátnicovými službami, tyto služby žákům přesahují do jim stanovené přípravy na večerku a přípravy na vyučování V dívčí budově nemají řádné poučení ani prokazatelně stanovený obsah služby, ve chlapecké budově sedí na chodbě v nedůstojných podmínkách. Služby žáků zajišťují kontrolu příchozích, vedou knihu vycházek a zajišťují informovanost v DM při studijním klidu (telefony). Služba je na daný časový úsek zajišťována stanovenou skupinou jako povinnost (rozpis). Vrátnicové služby odporují článku 29 Úmluvy o právech dítěte a čl. 9 Listiny základních práv a svobod u žáků stařších 18 let. Dle § 12, odst. 3 vyhlášky o domovech mládeže provozní úkoly mají zajišťovat provozní zaměstnanci.

Rozsah *míry přímé výchovné práce vychovatelů* i vedení DM dle zveřejněného rozvrhu odpovídá rozsahu výchovné povinnosti stanovené nařízením vlády č. 68/1997 Sb., kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství, ve znění pozdější úpravy., je z provozního hlediska

funkční. Rozpis služeb je v šestitýdenních cyklech. Je stanoven a zveřejněn systém zastupování vychovatelů ve výchovných skupinách, v případě že vedou zájmovou činnost s žáky mimo svou skupinu.

Vychovatelé vykonávají agendu spojenou s hlášením stravy na příští den, kontrolu úhrady stravného a poplatku za ubytování nad rámec své pracovní náplně.

Provoz DM se řídí zveřejněným Vnitřním řádem, se kterým byli všichni žáci na začátku školního roku prokazatelně seznámeni. Řád obsahuje práva a povinnosti žáků. Základní ustanovení jsou funkční, provoz DM řídí i další řády - např. Vnitřní řád pro studenty VOŠ, provoz jídelny, Příchody do DM apod. Řád neobsahuje všechna ustanovení např.: doba provozu DM, výměna ložního prádla, nejsou rozlišena ustanovení pro žáky nad 18 let - tj. různé souhlasy rodičů a uhrazování škod apod., není ošetřeno, jak vydat žáku stravu, jestliže má vyučování déle než je výdejní doba a nikdo dle řádu jídelny není oprávněn mu stravu vyzvednout a odebírání stravy je povinné atd. Na druhé straně se povinně vykonávají různé služby, z nichž je zmíněna pouze vrátnicová služba. Při náhradě způsobené škody není zohledněno, zda byla zaviněna úmyslně, z nedbalosti, či neúmyslně, není dána možnost uvést věc do původního stavu (srov. občanský zákoník v platném znění § 442, odst. 2). Ve vnitřním řádu není zmíněno i velmi sporné a žáky napadané vypínání zásuvkového obvodu ve 22 hod. pro žáky SŠ a ve 23 hod. pro VOŠ. Stanovená výchovná opatření jsou v souladu s § 11 citované vyhlášky o DM, avšak s vědomím vedení DM jsou uplatňována i další - "omezení osobního volna" a "omezení osobního volna s výstrahou". Tato opatření jsou zapisována do pedagogické dokumentace. Pro studenty VOŠ je zpracován vlastní Vnitřní řád, který neobsahuje žádná práva, ale jen povinnosti a v bodě 6 zahrnuje: "Během školního roku odpracovat určený počet brigádnických hodin", aniž je stanoven počet. "Brigádnická činnost" je však vyžadována i od všech ostatních žáků a na nástěnkách je sledováno plnění "určeného počtu brigádnických hodin". Vnitřní řád datovaný 1. 1. 2000 nebyl projednán se žákovskou samosprávou. Denní režim odpovídá obecným zásadám psychohygieny a potřebám rozvrhu výuky škol (např. snídaně se vydávají již od 5,15 až do 8,45).

Rodiče jsou o podmínkách ubytování a s některými ustanoveními vnitřního řádu DM informováni dopisem po přijetí přihlášky k ubytování na příští školní rok.

Dle Pokynu MŠMT k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních, čj. MŠMT 16 227/96-22 je v zařízení určen protidrogový koordinátor, který organizuje příslušné protidrogové aktivity.

Pedagogická dokumentace je vedena v předepsaném rozsahu a na předepsaných nosičích. Evidence ubytovaných žáků je pečlivě vedena v osobních spisech žáků. Záznamy o výchovně vzdělávací činnosti výchovných skupin jsou v denících výchovných skupin. Záznamy o výchovně vzdělávacím působení jsou převážně rámcové, konkrétně jsou častěji uváděny různé organizační činnosti vychovatele (kontrola ranního úklidu, praní záclon, kontrola plateb atd.). Často chybí záznam obsahu výchovné činnosti, naopak v některých případech jsou zaznamenávány informace osobního jednání s rodiči, které mají být dle obsahu jednání v osobních spisech žáků. Zájmová činnost je vedena jako otevřená nabídka pro případné zájemce bez pevné členské základny, není vedena dokumentace zájmového útvaru. Činnost je zmiňována v Denním záznamu. Měsíční plán činnosti je jednotně strukturován (viz oddíl Plánování). Činnosti, které mají být zaznamenány v plánech jsou vedením stanoveny a předány na měsíčních poradách. Plány nevycházejí z aktuálních cílů výchovy, ale z činností. Plnění plánů je sledováno a hodnoceno. Deníky jsou vedením kontrolovány. Denní záznamy jsou vedeny pro každou budovu, zápisy v nich sledují provoz zařízení a vedení DM je denně vyhodnocuje, v případě nutnosti přijímá operativní opatření.

Rozhodnutím o zařazení do sítě škol a školských zařízení čj. MŠMT 11 304/96-60-04 je stanovena kapacita DM na 412 žáků. Dle Výkazu o domově mládeže (Škol V 19-09) podle

stavu k 30. 9. 1999 vykazoval 433 žáků (tj. překročená kapacita o 21 žáků), ředitelka sice již dopisem datovaným 8. 9. 1999 oznámila ŠÚ překročení kapacity, ale dále již prokazatelným způsobem neoznámila skutečný počet ubytovaných žáků. V době inspekce bylo ubytováno 398 žáků (tj. o 35 žáků méně než bylo hlášeno a o 14 než je stanovena kapacita). V současné době DM neviduje žádnou nevybavenou žádost. Pohyb v počtu ubytovaných žáků je oproti ostatním domovům v republice větší. Pro pořadí uspokojování zájmu o ubytování má DM stanovená pravidla, která dodržuje.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti má řadu pozitiv i negativ: hodnoceno jako dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení DM je operativní. Pravidelné měsíční porady výchovných pracovníků mají ustálenou strukturu, hlavní důraz je položen na předání úkolů a činností do měsíčních plánů výchovných skupin. Pedagogickým otázkám a činnosti výchovných skupin je věnován minimální prostor. V zápisech z porad tyto body nejsou zaznamenány. Dle předložených zápisů z porad není pedagogům dán dostatečný prostor pro neformální rozbor s řešením vyvstalých výchovných problémů.

Vedení podporuje další vzdělávání vychovatelů, ředitelka absolvovala kurz školského managementu v PPC, ostatní zaměstnanci jsou vysíláni na krátkodobé vzdělávací přednáškové akce. Ve fondu knihovny zcela chybí současná odborná literatura týkající se problematiky volného času. Pro potřeby DM byla ustavena z řad vychovatelek výchovná poradkyně.

Hodnocení pedagogů a výsledků jejich činnosti je pravidelně prováděno, v hodnocení převažuje plošné hledisko s nedostatečným ohledem na složení přidělených výchovných skupin.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako dobré.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní kontrolní systém je propracovaný a v rámci prosazované výchovně vzdělávací koncepce je kontrola prováděna. Přijímaná opatření k odstranění zjištěných nedostatků směřují ke zlepšení pořádku v DM a zlepšování prospěchu ubytovaných žáků. Kontrola je průběžná (z denních záznamů, z denního hodnocení pořádku, osobní kontrolou prováděnou vedením DM atd.). Nástrojem kontroly je i sledování a hodnocení týdenních plánů. Vedení má dobrý přehled o provozu a přijímaná opatření jsou účinná.

Kontrola je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení domova mládeže: dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Budova je v majetku města, DM má uzavřenou nájemní smlouvu pouze s tříměsíční výpovědní lhůtou, což je zdrojem existenční nejistoty a obavy o další osud DM ve využívaných prostorách. S touto skutečností souvisí i problematické financování provozu DM (pojištění budov, které nejsou majetkem MŠMT) a další investice.

V rámci hospodářské činnosti poskytuje DM ubytování a stravování ve volných kapacitách.

Při sledování činnosti DM nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Vnitřní řád DM, Vnitřní řád pro studenty VOŠ.
- Pedagogická dokumentace: deníky výchovných skupin, osobní spisy žáků, přihlášky do DM, denní záznamy, kniha úrazů.
- Výkaz o domově mládeže Škol V 19-01 podle stavu k 30. 9. 1999, Rozhodnutí čj. MŠMT 11 304/96-60-04.
- Řád jídelny, řád posilovny.
- Zápisy z porad pracovníků DM.
- Zápisy z porad žákovské samosprávy, zápisy ze stravovací komise.
- Roční plán DM 1999/00, Výroční zpráva 1998/99.
- Týdenní plány.
- Seznam kroužků zájmové činnosti, zapojení vychovatelů ve školním roce 1999/00.
- Interní dokumentace žákovské knihovny.
- Seznam individuální organizované činnosti mimo DM (mimo osobní volno).
- Hlediska při kontrole denního a generálního úklidu, hodnocení úklidu za únor 2000, budova 31.
- Rozpis práce žáků na PC.
- Výtvarné práce žáků.
- Interní dokumentace zájmové činnosti.
- Jídelní lístek.
- Inspekční zprávy 1995, 1996.
- Anketa u žáků.
- Zpráva o kontrole jídelny DM.

ZÁVĚR

Domov mládeže plní své poslání stanovené § 22 zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Výrazně zlepšuje materiální podmínky pro ubytované žáky, nabídku zájmové činnosti a ostatní volnočasové aktivity. Obětavou snahu částečně znehodnocují přetrvávající problémy v komunikaci se žáky.

Celkové hodnocení DM: DOBRÝ

2 přílohy: Výsledky ankety žáků

Zpráva o kontrole školní jídelny

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Bedřich Hájek	v. r.
Členové týmu	Mgr. Věra Jirkalová	v. r.
	PhDr. Václava Vokounová	v. r.

V Liberci dne 13. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky domova mládeže stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. IV. 2000

Razítko

Ředitelka domova mládeže	Podpis
Mgr. Eva Žaludová	v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti domova mládeže dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel domova mládeže podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-05-22	084 282/00-2710
Zřizovatel	2000-05-22	084 283/00-2710

Připomínky ředitelky

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text

2000-04-27	084 225/00	Připomínky doručeny
------------	------------	---------------------

Příloha č. 1 k inspekční zprávě čj. 084 202/00-4007

Výsledky ankety ubytovaných žáků

Anketa mezi ubytovanými žáky DM Zeyerova 33 v Liberci byla provedena dne 9.3. 2000. Anketní lístky byly inspektorkou ČŠI rozdány ve večerních hodinách vybranému vzorku 100 žáků a téhož večera vybrány. Návratnost byla 84.

Respondenti hodnotili sledované jevy ve čtyřbodové stupnici.

	přepočtené kladné hodnocení	přepočtené záporné hodnocení
Jste celkově spokojeni s kvalitou ubytování v DM?	28	28
Je v DM mezi studenty přátelská atmosféra?	40	12
Jste spokojeni s režimem domovem mládeže (řád, denní režim)?	10	54
Jste spokojeni s působením vychovatelů?	25	30
Jste dostatečně informováni o nabídce aktivit v DM v době Vašeho volna?	64	7
Považujete za dostatečnou péči a pomoc vychovatelů ve Vašich problémech?	31	34
Snaží se domov mládeže o spolupráci s rodiči?	32	28
Je pro Vás nabídka zájmových činností v DM zajímavá?	38	25
Považujete za dostatečnou péči a pomoc vychovatelů při přípravě na vyučování?	42	27
Můžete v DM rozvíjet svůj talent?	25	39
Umožňuje DM dostatečnou přípravu na vyučování?	47	22
Jak jste spokojeni se stravou v DM?	21	50
Jak jste spokojeni s ubytováním v DM ?	37	40
Jste spokojeni s vybavením DM?	24	42
Hodnotíte DM jako dobrý?	24	31

Možnost vyjádřit své názory na rubu anketního listu využilo 32 žáků tj. 38 % respondentů.

Slovní vyjádření názorů respondentů mělo následující četnosti (respondenti se vyjadřovali k více problémům, pokud měli výhrady k některému vychovateli, často jeho činnost dávali do protikladu s jiným, kterého chválili):

- 21 osobní uznání a ocenění činnosti některých vychovatelů (jsou jmenováni 3 vychovatelé),

- 16 osobní výhrady k činnosti některých vychovatelů (vyskytují se 4 jména, ani jedno není mezi chválenými),
- 28 výhrady k režimu DM a vypínání proudu v lampičkách,
- 12 slovně formulované výhrady ke stravování,
- 8 nespokojenost s komunikací: žáci - vedení DM.
- Dále respondenti oceňovali vybavení DM pro zájmovou činnost, sociální klima mezi žáky, negativně hodnotili povinnost brigád a vybavení kuchyně.

Příloha č. 2 k inspekční zprávě čj. 084 202/00-407

Z Á P I S

z kontroly zaměřené na oblast školního stravování v souladu se zákonem ČNR č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou MŠMT č. 357/1997 Sb.

Odborné zjištění – ze dne 15. 3. 2000

Školní jídelna Domova mládeže, Zeyerova 33, Liberec 1
vedoucí stravování: Jana Záleská
počet zaměstnanců: 10 (vedoucí školní jídelny + 9 kuchařek)
počet zapsaných strážníků: 419 (z toho 20 cizích)

Dodržování vyhlášky MŠMT ČR č. 48/1993 o školním stravování:

Výše **finančního normativu** na nákup potravin je určena v rámci stanoveného rozpětí podle místně dosahovaných cen potravin:

snídaně	13,- Kč
oběd	19,- Kč
večeře	18,- Kč
cizí strážníci	30,- Kč

Školní jídelna s **kapacitou 500** jídel je v suterénu provozní budovy. Kuchyně je světlá a prostorná, velmi dobře vybavená kuchyňským zařízením, které je průběžně nahrazováno novým. Z hygienického hlediska jsou tyto prostory pečlivě udržovány v čistotě a nebyly shledány žádné nedostatky. Všichni zaměstnanci měli předepsané oblečení vhodné pro práci ve školní kuchyni. Osobní hygiena zaměstnanců bez připomínek. Ke kuchyni patří i velká jídelna a čtyři menší, prostorově oddělené.

Sanitační řád je jasně zpracován, vyvěšen na viditelném místě a o jeho dodržování je vedena evidence (datum o provedení a podpis).

Zdravotní průkazy předložilo všech 10 zaměstnanců i se záznamem o absolvování **hygienického minima**.

Dodržování hygienické směrnice č. 72/87 – předložen záznam o kontrole OHS provedený pí Ondráčkovou v loňském roce, zjištěné závady se týkaly vybavení a úprav kuchyně, které byly odstraněny. Rozbor pitné vody (2x ročně) a deratizace (1x ročně) předložen. Vzorky jídel uchovány dle hygienické směrnice, evidence je vedena. Skladování potravin – jsou uskladněné dle původu a druhu v čistých a přehledně uspořádaných skladech. Záruční doby důsledně sledovány.

Provozní řád jídelny je podrobně zpracován – přihlašovat a odhlašovat stravu je možné 24 hodin předem, nejpozději však při večeři na den příští. Ve výjimečných případech se vydává studená strava

formou balíčků jako náhrada za stravu teplou. Ve středu a v pátek je studená večeře (balíček). Strávníci používají své vlastní jídelní přístroje. Studenti mají ze svých 14 zástupců utvořenou **stravovací komisi**, která řeší připomínky s vedoucí stravování, u které jsou uloženy i zápisy z jednání. Při sestavování **jídelních lístků** jsou dodržovány zásady správné výživy. Skladba pokrmů v průběhu týdne je velmi rozmanitá, doplněná dostatečným množstvím ovoce a zeleniny. Pokrmy připravované v den kontroly byly velmi chutné, esteticky upravené, v požadované kvalitě a množství.

Školní jídelna vaří dvě jídla, z toho jedno vždy vegetariánské. Průměrný počet denně připravovaných obědů – 200 (z toho 25 vegetariánských),večeří – 350 porcí (z toho 60 vegetariánských). V jídelně jsou termosy s čajem i mlékem. Stravu připravují dvě směny kvalifikovaných kuchařek.

Při přípravě pokrmů se postupuje dle Receptur pro školní stravování (K. Karásek, Společnost pro výživu 1996). Základní **technologické postupy** při přípravě jídel byly dodrženy, výdejka je zpracovávána denně, není rozdělena dle připravovaných pokrmů a jejich množství (zvláště vedena pro vegetariánskou stravu).

Vedoucí školní jídelny předložila výpočet **spotřebního koše potravin** za leden a to pouze na oběd, ve kterém byli započítáni i vegetariánští strávníci (výpočet je zkrácený). Měsíc únor nezpracován.

Výdejní doba stravy:

snídaně	5,15 – 8,45 hodin
oběd	12,15 – 15,15 hodin
večeře	17,45 – 19,15 hodin

Při výdeji předkládají strávníci stravenky.

Je porušen § 8 vyhl. č. 48/93 Sb. - poskytování stravovacích služeb cizím strávníkům není časově ani prostorově odděleno od školního stravování.

Závěr:

Pozitivně hodnotím pracovní prostředí školní kuchyně, které je velmi dobře vybavené zařízením pro gastronomické provozy (zájem a snaha ředitelky DM pí Žaludové o investice do školní kuchyně).

Dále pak kaloricky a biologicky hodnotnou stravu, zařazení stravy vegetariánské.

Na žádost ŠÚ v Liberci byla provedena kontrola stravování ve školní jídelně MUDr. R. Lukuvkovou z OHS ve dnech 7. a 8.12.1999. Jednalo se o degustaci oběda, ke kterému nebylo organoleptickým posouzením připomínek.

Negativně hodnotím špatný a neúplný výpočet spotřebního koše, jeho zavedení od ledna 2000.

DOPORUČENÍ:

Doplnit stravovací program v PC o výpočet spotřebního koše (výpočet celodenního stravování rozdělit na vegetariánskou stravu a ostatní), vést denně dvě výdejky (vegetariánská strava a ostatní), zavést kreditní stravovací systém, který slouží pro identifikaci strávníka, kontrolu odběru jídla i objednávání jídla, nelze jej falšovat (např. stravovací systém na identifikační čipy Dallas). Systém je vhodný pro velké stravovací provozy a to zejména celodenní.

Zpracovala pro potřebu ČŠI
J. Veselá, Školský úřad Liberec

V Liberci dne 17.3.2000